QenA’s Strategische Agenda Flevoland

27-2-2023

Overzicht vragen:

Algemeen

1. Waar gaat de Strategische Agenda Flevoland over?
2. Waarom is de Strategische Agenda Flevoland belangrijk voor ons?
3. Als we de Strategische Agenda Flevoland niet hebben. Wat missen we dan?
4. Als we “ja” zeggen, zijn we daarna onze invloed kwijt?
5. Hoe worden afspraken gemaakt over de beschikbare middelen?

Besluitvorming

6. Hoe is de besluitvorming over deze versie van de Strategische Agenda Flevoland georganiseerd?
7. Hoe is de besluitvorming over de Strategische Agenda Flevoland op de lange termijn georganiseerd?
8. Welke rol hebben volksvertegenwoordigers in de besluitvorming?
9. Hoe is de inbreng van volksvertegenwoordigers in dit traject meegenomen?
10. Hoe ziet het vervolg van het traject na de besluitvorming er uit?

Verhouding andere trajecten

11. Hoe verhoudt de Strategische Agenda Flevoland zich tot andere interbestuurlijke trajecten zoals de MRA, Regio Zwolle, het MIRT en de woondeals?
12. Hoe verhoudt de Strategische Agenda Flevoland zich tot het Programma NOVEX?
13. Hoe verhoudt de Strategische Agenda Flevoland zich tot de nationale, provinciale en gemeentelijke omgevingsvisies (NOVI, POVI, GOVI)?

Verhouding andere domeinen

14. Hoe wordt de sociale vraagstukken meegenomen in de Strategische Agenda Flevoland?

Q1Waar gaat de Strategische agenda over?

- Over een ruimtelijk perspectief voor Flevoland. Met daaraan verbonden maatschappelijke elementen als zorg, onderwijs en voorzieningen (sport en cultuur).
- Het is een langjarige samenwerking waarin provincie, gemeenten en waterschap in Flevoland samen met het Rijk de handen ineen slaan.
- De Strategische Agenda Flevoland gaat over morgen en overmorgen, maar kijkt verder dan we normaal gewend zijn. Voor veel onderwerpen kijkt de Strategische Agenda Flevoland tot 2050 en bij het natuurlijk fundament nog beduidend verder.

Q2 Waarom is de Strategische Agenda Flevoland belangrijk voor ons?

- Allereerst: alles wat we in gemeenten, provincie en waterschap doen is en blijft belangrijk. Dat moeten we met kracht en passie door zetten. En de aandacht geven die het verdient.
- Toch zijn er vraagstukken op regionale schaal en met een nationaal belang waar rijk en regio samen op moeten trekken. Het zijn vraagstukken die naast onze reguliere taken en opgaven veel aandacht en (soms ook) rijksmiddelen vragen. Aanvullend en aansluitend op lokaal en regionaal beleid. Het betreft vraagstukken waar Regio en Rijk samen moeten werken om tot resultaat te kunnen komen. Op het gebied van infrastructuur (zoals de IJmeerverbinding en de Lelylijn), natuur, economie, hoger onderwijs. Op onderwerpen die op te kleine schaal te weinig kans van slagen hebben, zoals investeringen in zorg en onderwijs.

Q3 Als we de Strategische Agenda Flevoland niet hebben, wat missen we dan?

- Een gezamenlijk perspectief. En het vermogen om goede afwegingen die ook passen binnen een langere termijn te maken.
- De kracht om samen met het Rijk het verschil te maken. Om te investeren in vitale steden en dorpen. Om te investeren in openbaar vervoer, infrastructuur, economie en hoger onderwijs. Om te werken aan een duurzame inrichting van Flevoland.
- We missen dan ook een eenvoudige ingang bij het Rijk. Daar waren we niet sterk in. We hebben nu al veel betere ingangen en meer prioriteit. En andersom; ook het Rijk zal sneller en beter kunnen afstemmen met de regio en beter rekening kunnen houden met de regionale belangen.

Q4. Als we "ja" zeggen, zijn we daarna onze invloed kwijt?

- Zeker niet. De Staten, raden en Algemeen Bestuur zijn en blijven altijd het hoogste orgaan, bepalen de kaders en aan hen leggen de colleges verantwoording af. Alle relevante besluiten worden bekrachtigd door de volksvertegenwoordigingen en zij worden vooraf geraadpleegd, gevraagd om inbreng te leveren, betrokken en geïnformeerd. Ook via monitoring en jaarlijkse actualisatie kan bijsturing plaatsvinden.
- De lijnen van de Strategische Agenda Flevoland komen ook voort uit omgevingsvisies, woonvisies e.d. die met de volksvertegenwoordiging besproken zijn op reguliere wijze. Nadere uitwerkingen of concrete besluiten over deelprojecten worden via reguliere besluitvormingsprocedures aan de betrokken volksvertegenwoordigers voorgelegd. Denk b.v. aan een besluit over een stationslocatie voor de Lelylijn bij Emmeloord; een bestemmingsplanwijziging zal door de gemeenteraad van de NOP genomen worden.

Q5. Hoe worden afspraken gemaakt over de beschikbare middelen?

- Als regio en rijk werken we samen om de uitvoering in te vullen. Uitvoering van de huidige afspraken kan binnen de bestaande begrotingskaders. Voor de regionale samenwerking in

Flevoland stelt de Bestuurlijke Contactgroep een verdeling tussen overheden op, waarna deze aan de colleges wordt voorgelegd.

- Wanneer er voor de realisatie extra middelen nodig zijn, dan wordt dit meegenomen in de reguliere begrotingscyclus.
- In de Strategische Agenda Flevoland is nadrukkelijk aandacht gevraagd voor bij de snelle ontwikkeling van Flevoland achterblijvende financiering en hierover zal op basis van de Uitvoeringsagenda een apart traject gevormd worden (aanvullende afspraak 1F).

Q6 Hoe is de besluitvorming over deze versie van de Strategische Agenda Flevoland georganiseerd?

- Op 21 december 2022 hebben het Rijk en de regio samen in het bestuurlijk overleg deel 1 van de strategische agenda vastgesteld, ingestemd met deel 2 en de hoofdlijnen van de governance ondersteund. In dat overleg is ook het vervolg van de besluitvorming aan rijk- en regiozijde besproken.
- De besluitvorming in de regio loopt via de geëigende weg. De dagelijkse besturen van gemeenten, provincie en waterschap bieden de Strategische Agenda Flevoland aan, aan de volksvertegenwoordigingen: provinciale staten, gemeenteraden en het algemeen bestuur van het waterschap.
- In de besluitvorming roepen we u op om zo min mogelijk gebruik te maken van amendementen, maar uw boodschap mee te geven via moties. De moties worden meegenomen in de uitvoering van de Strategische Agenda Flevoland. Indien noodzakelijk worden amendementen verwerkt in de twee documenten waarna deze ter kennisname worden gestuurd naar de volksvertegenwoordigers.
- De besluitvorming aan Rijkszijde volgt het tempo van de regionale besluitvorming. De Strategische Agenda Flevoland wordt interdepartementaal vastgesteld waarna de Tweede Kamer hierover wordt geïnformeerd.

Q7 Hoe is de besluitvorming over de Strategische Agenda Flevoland op de lange termijn georganiseerd?

- Het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving functioneert als besluitvormend en vaststellend orgaan voor de Strategische Agenda Flevoland. Dit is een jaarlijks overleg rond mei/juni waarin per landsdeel overleg wordt gevoerd tussen Rijk en medeoverheden.
- De voorbereiding op het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving loopt via een lichte, interbestuurlijke governance tussen het Rijk en de regio. Ondersteunend daaraan is regionale coördinatie binnen Flevoland én interdepartementale coördinatie binnen het Rijk opgezet.
- In de regionale coördinatie heeft de Bestuurlijke Contactgroep een belangrijke rol gespeeld in de totstandkoming van deze Strategische Agenda Flevoland. Door verbondenheid en draagvlak te creëren en de vertrouwensbanden te versterken. De BCG blijft deze rol spelen door tenminste één keer per maand bijeen te komen.
- Belangrijkste voor u:
    - Alle hoofdrichtingen worden -net als nu- door u bekrachtigd.
    - De uitwerkingen komen terug in omgevingsvisies, woonvisies, etc, etc, die op de door u aangegeven wijze behandeld worden in uw Staten, Raden en algemeen Bestuur.

Q8 Welke rol hebben volksvertegenwoordigers in de besluitvorming?

- Deze Strategische Agenda Flevoland wordt in de volksvertegenwoordigingen in de regio behandeld en in de minsterraad bij het Rijk. Belangrijke koerswijzigingen zullen vanzelfsprekend in uw midden behandeld worden.

- De Provinciale Staten, de gemeenteraden en het Algemeen Bestuur, evenals de Tweede Kamer geven de kaders aan voor het invullen van de Strategische Agenda Flevoland. Alles wat u mee geeft nemen we mee in het vervolgproces. Het vervolgproces heeft een iteratief karakter ('rollende agenda').
- Uw bijsturing wordt verwerkt en interbestuurlijk voeren we de Strategische Agenda Flevoland uit. Mijlpalen komen aan de orde in het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving. Dit is een jaarlijks overleg rond mei/juni waarin per landsdeel overleg wordt gevoerd tussen Rijk en medeoverheden. Vervolgens wordt u weer geïnformeerd, geconsulteerd en waar nodig ligt besluitvorming voor bij de volksvertegenwoordigingen.
- Daar bovenop pakt de Bestuurlijke Contactgroep (BCG) zijn rol om de volksvertegenwoordigingen op de juiste momenten in positie te brengen, zoals dit afgelopen jaar ook bij het opstellen van de Strategische Agenda Flevoland heeft plaatsgevonden. In de BCG zijn alle colleges van de zes gemeenten, het Waterschap en de provincie vertegenwoordigd.
- Belangrijkste voor u:
    - Alle hoofdrichtingen worden -net als nu- door u bekrachtigd.
    - De uitwerkingen komen terug in omgevingsvisies, woonvisies, etc, etc, die op de voor u gebruikelijke wijze behandeld worden in uw Staten, Raden en algemeen Bestuur.

Q9 Hoe is de inbreng van volksvertegenwoordigers in dit traject meegenomen?

- De gemeenteraden, provinciale staten en het algemeen bestuur hebben in het najaar van 2022 deel 1 van de Strategische Agenda Flevoland besproken en een standpunt bepaald. De opmerkingen uit die gesprekken zijn meegenomen in deel 1. Op dezelfde manier gebeurt dit met deel 2 van de Strategische Agenda Flevoland versie 2.0 die voorligt in de periode februari – april 2023. Na de besluitvorming over deel I en II op basis van versie 2.0 wordt de inbreng van de volksvertegenwoordigingen ingebracht om te verwerken in de Strategische Agenda Flevoland versie 3.0. Gelijktijdig wordt daarmee een start gemaakt met de rijk-regio samenwerking waarbij de Uitvoeringsagenda jaarlijks gemonitord en geactualiseerd zal worden ('rollende agenda').

Q10 Hoe ziet het vervolg van het traject na de besluitvorming er uit?

- Na de besluitvorming in de periode februari – april 2023 starten Rijk en regio samen met de uitvoering van de afspraken van de Strategische Agenda Flevoland.
- Daarnaast wordt ook verder gewerkt aan een volgende versie van de Strategische Agenda Flevoland. De huidige uitvoeringsagenda is het startpunt van de samenwerking tussen Rijk en regio. Het is geen vaststaande agenda, maar een 'rollende agenda' die in de loop van de samenwerking zal worden aangevuld of aangescherpt. De ontwikkeling staat namelijk niet stil en de opgaven, ambities en context zullen veranderen. De strategische agenda en de uitvoeringsagenda kennen daarom een iteratief proces waarin de huidige afspraken en richtinggevende uitspraken periodiek herijkt worden. Op dit moment is voorzien dat de actualisatie van de Uitvoeringsagenda ieder jaar en van de visie (deel 1) iedere twee jaren plaatsvindt en steeds aan de volksvertegenwoordiging wordt voorgelegd.

Q11 Hoe verhoudt de Strategische Agenda Flevoland zich tot andere interbestuurlijke trajecten zoals de MRA, Regio Zwolle, het MIRT en de woondeals?

- Lopende trajecten en samenwerkingen blijven doorgang vinden. Het uitgangspunt van de Strategische Agenda Flevoland is dat er niet wordt getornd aan besluiten die genomen zijn op andere tafels; deze besluiten zijn onderdeel zijn van de Strategische Agenda Flevoland.

- De meerwaarde van de Strategische Agenda Flevoland is het verbinden en versterken van de bestaande interbestuurlijke trajecten vanuit een langjarig, gedeeld perspectief. Vanuit die functie worden in de Strategische Agenda Flevoland afspraken gemaakt die integrerend zijn dan wel aanvullend op de bestaande trajecten nodig zijn.
- De andere trajecten - zoals de MRA, regio Zwolle, MIRT, woondeals en Nationaal Programma landelijk gebied - zijn sectoraal of regionaal georiënteerd. De Strategische Agenda Flevoland kijkt over de regionale en sectorale grenzen van bestaande tafels en agenda's, en biedt een integraal regionaal overzicht voor gerichte samenwerking tussen rijk en regio.
- Afspraken in de Strategische Agenda Flevoland kunnen ook landen in de reeds bestaande tafels en agenda's. Waar dat mogelijk is heeft dat de voorkeur zodat we zoveel mogelijk structuren gebruiken die reeds bestaan en al werken.

Q12 Hoe verhoudt de Strategische Agenda Flevoland zich tot het Programma NOVEX?

- Het Programma NOVEX van de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening heeft een sterke inhoudelijke samenhang met de Strategische Agenda Flevoland voor zover deze met Flevoland te maken hebben. Het gaat om dezelfde ruimtelijke opgaven waar Flevoland voor staat en hoe we die vanuit interbestuurlijke samenwerking gaan aanpakken. Niet voor niks wordt De Strategische Agenda Flevoland in het Programma NOVEX benoemd als een 'proeftuin'.
- In het Programma NOVEX wordt toegewerkt naar een 'ruimtelijk arrangement' waarin Rijk en provincie afspraken maken over de ruimtelijke ontwikkeling van Flevoland. De huidige Strategische Agenda Flevoland is een goede opmaat voor dat ruimtelijke arrangement dat ook langs de drie pijlers gevormd zal worden, maar een verdere uitwerking is nodig. In de Strategische Agenda Flevoland staan bijvoorbeeld alleen schetsmatige kaarten. Het moge duidelijk zijn dat met de Strategische Agenda Flevoland een eerste belangrijke basis is gecreëerd voor het ruimtelijk arrangement.
- De verdere uitwerking richting het ruimtelijk arrangement vindt plaats in nauwe samenwerking met de organisatie van de Strategische Agenda Flevoland. Zo wordt verder gebouwd op de sterke samenwerking binnen Flevoland en de samenwerking tussen onze regio en het Rijk. Daarbij wordt Flevoland een voorbeeldfunctie toegekend.

Q13 Hoe verhoudt de Strategische Agenda Flevoland zich tot de nationale, provinciale en gemeentelijke omgevingsvisies (NOVI, POVI, GOVI)?

- De Strategische Agenda Flevoland geeft een langjarig en gezamenlijk perspectief voor de gehele regio. Het is de gezamenlijk visie van Rijk, provincie, gemeenten en waterschap, en heeft formeel geen betrekking op de visie van elk van de afzonderlijke partijen. De Strategische Agenda Flevoland heeft dan ook geen directe verandering van omgevingsvisies tot gevolg.
- Tegelijkertijd is er inhoudelijk natuurlijk een duidelijke samenhang tussen het gezamenlijke perspectief en de omgevingsvisies van de verschillende overheden. Het is daarom voorstelbaar dat het gezamenlijk doorlopen van het traject meegenomen zal worden naar een volgende (Omgevings)visie van gemeenten en provincie op de fysieke leefomgeving. Er zullen – zo laten ervaringen uit het verleden zien - mogelijk ook nieuwe ontwikkelingen zijn die tot wijzigingen kunnen leiden.

Q14 Hoe worden sociale vraagstukken meegenomen in de Strategische Agenda Flevoland?

- De Strategische Agenda Flevoland zet in op het verbeteren van de brede welvaart in de regio. De fysieke leefomgeving staat in de Strategische Agenda Flevoland centraal. De ontwikkeling van de fysieke leefomgeving gaat echter hand in hand met andere maatschappelijke en sociale vraagstukken. Het een kan niet zonder het ander.
- Het gaat daarmee ook om de 'zachte' kant van de steden en dorpen zoals ruimte voor ontmoeting en plekken om te leren en ontwikkelen. Het gaat om prettig wonen, werken en recreëren. En dat er maatschappelijke voorzieningen aanwezig en bereikbaar zijn. Dit zijn de sociale structuren die cruciaal zijn voor brede welvaart en daarmee een integraal onderdeel zijn van de Strategische Agenda Flevoland. De Strategische Agenda Flevoland is opgesteld met de rijksdepartementen van I en W, LNV, EZK en BZK die vanaf zomer 2022 actief betrokken zijn bij de vorming van de agenda. Bij het opstellen van aanvullende afspraken heeft nog geen direct overleg met bijvoorbeeld het Ministerie van VWS plaatsgevonden. Dit kan een volgende stap zijn in de ontwikkeling van de Strategische Agenda Flevoland, maar in deze fase is dat niet het geval geweest.